

Het Christelijk Instituut van Zuidelijk Afrika

1976

"In Gods Naam — en in naam van de gehele mensheid — sta naast ons in onze strijd voor het bereiken van onze echte menselijke waardigheid."

Dr Beyers Naudé in een oproep aan de christenen in Europa op 31 oktober 1976.

Doel

Het Christelijk Instituut is een instelling van christenen in Zuid-Afrika, die een getuigenis willen geven van gerechtigheid te midden van een situatie, die door de apartheid wordt bepaald.

Het streeft naar verzoening en bevrijding van zwart en blank en naar diepgaande, radikale verandering in de Zuidafrikaanse maatschappij. Het bestrijdt alle vormen van racisme en werkt aan gelijke kansen voor allen in de samenleving. Het Christelijk Instituut is niet verbonden aan enige kerk of politieke partij.

Ontstaan

Het Christelijk Instituut werd in 1963 opgericht uit ontevredenheid over de houding van diverse kerken na het bloedbad van Sharpeville. Op een in 1960 te Cottesloe gehouden konferentie van de Zuidafrikaanse Raad van Kerken werd het recht van alle mensen erkend om, ongeacht hun huidskleur, deel te hebben aan de politieke macht en land te bezitten. Bovendien sprak de konferentie uit, dat het blanken en niet-blanken toegestaan moet worden onderling te trouwen, hetgeen de Zuidafrikaanse wetgeving verbiedt.

De Nederduits-Gereformeerde Kerk, die op de konferentie deze eisen onderschreef, trok zich later onder druk van haar achterban terug en stelde zich achter de politiek van apartheid. Een minderheid van Nederduits gereformeerde predikanten bleef de verklaring van Cottesloe trouw. Onder hen was ook dr Beyers Naudé.

Dr Beyers Naudé

Hij werd de eerste directeur van het Christelijk Instituut en bekleedt die functie nog steeds. Na een ultimatum van de Nederduits-Gereformeerde Kerk, dat hij moest kiezen tussen zijn predikantschap en het Christelijk Instituut, koos hij voor het laatste.

Dr Beyers Naudé is afkomstig uit een bekend Afrikaner geslacht en was vroeger lid van de Broederbond, een geheim genootschap, dat de Nationale Partij ondersteunt. Mede door zijn onberispelijke houding tegenover de staat en de wet is hij een tegenstander van de apartheid, die telkens weer een appèl doet op het geweten van blank Zuid-Afrika. Op het ogenblik is hij een van de weinige blanken, voor wie de zwarte bevolking nog respekt heeft en naar wie men nog wil luisteren.

Aktiviteiten

Het Christelijk Instituut ondersteunt en stimuleert projecten en bewegingen, die naar bevrijding in christelijke zin streven van zwart én blank. In de Zuid-afrikaanse samenleving is de "gescheiden ontwikkeling" zo ver doorgevoerd, dat de diverse bevolkingsgroepen elkaar nauwelijks ontmoeten en elkaar dus ook niet kennen. Door het opzetten van studie- en discussiegroepen van mensen uit de verschillende bevolkingsgroepen en kerken, wordt getracht deze situatie te doorbreken en wordt gezocht naar een nieuwe manier van leven en samen delen.

Verder worden allerlei projecten, vooral in de zwarte gemeenschap, gesteund, die bewustwording en bevrijding tot doel hebben. Van 1969 tot 1972 werd onder auspiciën van het Christelijk Instituut gewerkt aan het SPROCAS-project: een studie- en aktiemodel, waarin de Zuidafrikaanse maatschappij werd doorge-licht op zoek naar alternatieven voor de apartheid.

Verder vindt het Christelijk Instituut het van groot belang binnen en buiten Zuid-Afrika informatie te verschaffen over de situatie in het land, te meer daar in het land zelf de pers niet vrij is te publiceren, wat er werkelijk gebeurt. Zo verschenen in 1976 bij het Christelijk Instituut twee rapporten over de situatie van de politieke gevangenen en de omvang en inhoud van de politieke wetgeving. Deze rapporten werden in Zuid-Afrika verboden.

Het Christelijk Instituut geeft maandelijks het blad "Pro Veritate" uit, geschreven in het Engels en het Afrikaans. Het is in Nederland te bestellen bij de Generale Diakonale Raad, Postbus 14100, Utrecht.

Tegenwerking

Het werk van het Christelijk Instituut wordt voortdurend door de regering te-gengewerkt. Telefoons worden afgeluisterd, post geopend, paspoorten van staf-leden ingetrokken, regelmatig zijn er huiszoekingen. Enkele stafleden hebben, zonder dat er een aanklacht tegen hen was ingediend, in de gevangenis gezeten. Vanaf 1972 stelde een parlementaire commissie, de zgn. Schlebusch-commissie, een onderzoek in naar de activiteiten van het instituut. De stafleden weigerden voor deze parlementaire commissie te getuigen, omdat de zittingen geheim wa-ren, het proces buiten de normale rechtsorde om ging en de advokaten in hun werk belemmerd werden.

Op 30 mei 1975 werd het instituut door de regering tot "besmette organisatie"

verklaard. Daardoor kan het geen financiële steun meer uit het buitenland ontvangen. Het Christelijk Instituut is nu afhankelijk van wat de leden en sympathisanten binnen Zuid-Afrika bijeen brengen.

Standpunten

Het Christelijk instituut heeft altijd gestreefd naar vreedzame verandering. Het roept de regering op om in overleg te treden met de werkelijke leiders van de zwarte bevolking, die merendeels in de gevangenis, op Robbeneiland of buitenslands verblijven.

Omdat de Zuidafrikaanse regering dit weigert en steeds meer met geweld de onrust onder bevolking onderdrukt, heeft het Christelijk Instituut in oktober 1976 opgeroepen tot een stop op buitenlandse investeringen in Zuid-Afrika. Het ziet in economische druk en boycot één van de laatste middelen om tot verandering in Zuid Afrika te komen. Het instituut sluit zich hiermee aan bij eerder gedane oproepen door zwarte organisaties.

Het instituut is gekant tegen emigratie uit het Westen naar Zuid-Afrika en ont-raadt ook het toerisme naar dit land, omdat daarmee de positie van de blanke minderheid gehandhaafd blijft.

Vertegenwoordiging van het Christelijk Instituut in Europa

Door de beperking van bewegingsvrijheid van de staf van het Christelijk Instituut van Zuidelijk Afrika, kon deze geen regelmatige contacten meer onderhouden met kerken en organisaties buiten Zuid Afrika. Tegelijkertijd werd aan veel mensen die Zuid Afrika wilden bezoeken een visum geweigerd.

Om deze zo belangrijke contacten toch mogelijk te maken besloot het Christelijk Instituut in 1976 een medewerker, de heer Horst Kleinschmidt, aan te stellen als vertegenwoordiger van het Christelijk Instituut in Europa. Hij kwam in april 1976 in Nederland en onderhoudt sindsdien nauw contact met kerken en groepen die zich in de problematiek van Zuid Afrika verdiepen.

Christelijk Instituut in Europa, Postbus 13077, Utrecht.
Tel. 030 - 710614, giro 8685 t.n.v. Generale Diakonale Raad, Utrecht.

Christelijk Instituut van Zuidelijk Afrika, Postbus 31134, Braamfontein,
Transvaal, Zuid-Afrika.